

pridjan je tudi lični zemljevid „Kameniškega okraja“, katerega je narisal gosp. nadučitelj Val. Burnik.

Jahresbericht der Volksschule in Neumarkt 1885. kaže 3 učitelje, 1 učiteljico in g. kateheta, kateri so poučevali v štirih razredih 305 (konec leta 297) učencev in učenk. Mej temi je bilo Slovencev 279, Nemcev 13*), Lahov pa 5. Učencev in učenk sposobnih za višji razred (oddelek) je bilo 185, nesposobnih 107, neizprašanih 5; v šolo jih je prav pridno hodilo 212, pridno 51, manj pridno 21, nemarno 13. V obrtno nadaljevalni šoli je bilo 108 učencev. Šolska knjižnica šteje 229 knjig (in sicer učiteljska 83, učeniška pa 146 knjig).

Letno poročilo čveterorazredne deške ljudske šole v Novomestu (Rudolfswerth) koncem šolskega leta 1884/85. pravi, da je ta šola v začetku leta imela 185, konec šolskega leta pa 172 učencev, katere je poučevalo pet g. g. duhovnikov reda sv. Frančiška. Šolska knjižnica broji 296 različnih knjig v 444 zvezkih.

Letno poročilo čveterorazredne ljudske šole v Postojini 1885. l. obsega 1. učiteljstvo, 2. vkupni pregled za šolo godnih in šolskih otrok 1884/85. l., 3. kroniko, 4. slavnostni govor (govoril učenec IV. razreda L. D.), 5. zahvalo, 6. razvrstitev učencev. Poučevali so trije učitelji, katehet in dve učiteljici. Učencev in učenk je bilo to šolsko leto na tej šoli 343. Kmetijskega ponka se je udeležilo 62 učencev.

Letno poročilo čveterorazredne deške in dvorazredne dekliške šole v Črnomlji 1885. l. ima na čeli sestavek: Ali se dajo naša vina zboljšati? (Črtice v preudarek napisal Fr. Šetina.) Poučevalo v teh šolah so štirje učitelji, dva kateheta in dve učiteljici. V vsakdanjo šolo je hodilo 462, v ponovljivo šolo pa 98 učencev in učenk, vkup tedaj 560. V zasebno šolo na Majerlu je hodilo 67 otrok.

Letno poročilo čveterorazredne ljudske šole v Vipavi 1884/85. l. kaže, da so v tej šoli poučevali trije učitelji, katehet in učiteljica. V vseh štirih razredih je bilo 279 učencev in učenk. V kmetijsko napredovalno šolo je hodilo 45 učencev tretjega in četrtega razreda.

(Dalje prihodnjič.)

Naznanilo in nov poziv.

Gledé Slomšek-ove nagrade, katero je razpisalo učiteljsko društvo v Ptujih za najboljši spis o Slomšku, kot pedagogu, usojamo se p. n. razumništvu to-le naznaniti:

Društvu sta došla le 2 spisa o Slomšku kot pedagogu. A gledé obeh so se gg. presojevalci izrekli proti nagradi.

Prvi g. presojevalec piše: „Prečitavši spisa, videl sem takoj, da gospoda pisatelja, goreča čestitelja nepozabljivega vladike, vendar nista krenila pravega pota, ker sta prepuščila govor preveč svojemu navdušenju zanj in sta se trudila manj dokazati, da stoji Slomšek vedno in povsod na neovrgljivih načelih, katere razglasujejo pedagogi že od starodavnih časov, da bi ugajalo torej najbolje dokazati po datih in citatih, kako sistematično je vse sezidano, kar je govoril in pisal apostelj Slovencev o šolstvu. . .“ — Drugi ocenitelj pravi: „ . . . Kar se rokopisov tiče, ni nobeden tako, kakor bi si ga jaz želel.“ Tretji pa veli: „ . . . Boljši spis tudi ni kaj prida. Po mojej pameti bo menda najbolje, če se pisatelji še enkrat na resno delo povabijo. . .“

Tako tedaj stoji vsa stvar o večkrat imenovanj Slomšek-ovi nagradi.

Č. gosp. pisatelja nam poslanih razprav naj blagovolita podpisanemu predsedniku društva naznaniti, pod katero adresno se jima naj njih dela vrmeta.

Da bi se vendar ta reč častno dognala, razpiše Ptujsko učiteljsko društvo po sklepu dné 25. junija v Ptujih še enkrat 100 fl. za en ali dva najboljša spisa o Slomšku kot

*) Kaj, ali se „poročilo“ le zaradi teh 13 Nemcev po nemški tiska?

pedagogu in sicer se naj spisi pošljejo Ptujskemu učiteljskemu društvu do 1. julija 1886. Gotovo dovolj časa! Na delo tedaj pisatelj slovenski! Nagrada res da ni velika, a društvo je voljuo pisateljnu prepustiti ves čisti dobiček. Učeni g. dr. P. je rekel, da tiskan spis moral bi biti ne menda brošurica, temveč knjiga, v kateri bi se opisal Slomšek po svojem zasluženju kot prijatelj šole, kot učitelj in odgojitelj ljube mladine. Knjiga bi naj bila omikanemu občinstvu namenjena, naj bi bila to, kar je Diesterweg pri Nemcih.

Slovenski pisatelji! Lotite se tedaj tega častnega dela, ker žalostno bi bilo za Slovence, ako bi se ne zamogel pisatelj najti, ki bi Slomška kot pedagoga po vrednosti oceniti znal, a sitnost bila bi za naše društvo, katero je blage rodoljube nadlegovalo za doneske.

Ako se stvar ugodno reši, namerava Ptujsko učiteljsko društvo sklicati o priliki razsodbe ocenjevalcev velik zbor Spodnje-štajerskih učiteljev, v katerem naj bi se nekaj ukrenilo zastran združenja med slovenskimi učitelji. Bog daj, da bi se oboje dalo častno doseči!

Franc Žiher,
predsednik Ptujskega učit. društva.

Književstvo.

— „**Tisočletnica Metodova**“. Spisal duhoven Ljubljanske škofije. Cena 10 kr. V Ljubljani, 1885. Izdal in založil odbor za priredbo vlaka na Velehrad in v Prago. Tisk „Narodne Tiskarne“. Posamični oddelki te krasne knjižice so: Tisočletnica Metodova; o mladih letih sv. Cirila in Metoda (s podobo); sv. apostola med Kozari; Slovani vabijo sv. brata na Moravsko; sv. Ciril iznajde slovanske črke; sv. brata na Bolgarskem; sv. Ciril in Metod prvokrat med Slovenci; sv. apostola na Moravskem; slovenska služba božja; sv. Ciril in Metod drugič med Slovenci; kako se jima je godilo v Rimu; sv. Ciril umerje v Rimu; papež piše Slovanom; sv. Metod tretjič med Slovenci; sv. Metod drugič v Rimu; sv. Metod četrtrič med Slovenci; sv. Metod obsojen; papež reši sv. Metoda iz nemške ječe; sv. Metod petič med Slovenci; o dogodkih na Moravskem; sv. Metod na Češkem; sv. Metod na Poljskem; sv. Metod tretjič v Rimu; papež znova potrdi slovensko službo božjo; sv. Metod poslednjokrat med Slovenci; poslednja leta Metodova (s podobo); gnjusba razdjanja po Metodovi smrti; Slovenščina med Bolgari, Srbi in Rusi; o sv. Prokopu in o dveh samostanih na Češkem; slovanska služba božja na Poljskem; slovenščina v hrv. cerkvah; ali smo mi Slovenci imeli kdaj slovensko sv. mašo? dedščina sv. Cirila in Metoda (s podobo); molitev v čast sv. Cirilu in Metodu. — To zlatavredno knjižico naj si kupi vsak slovenski ljudski učitelj ter naj jo širi mej učenci in prostim ljudstvom, kolikor le more!

— „**Mladini**“. Spisal Miljenko Devojan. V Novomestu 1885. l. Tiskal iz založil J. Krajec. To je naslov naj novejši knjižici, ki obseza dve pesni in šest mičnih povestic za našo mladino. Prav živo jo tedaj priporočamo nežni mladini in sploh šolskim knjižnicam.

— „**Kranjska mesta**“. Po raznih virih sestavlil P. Florentin Hrovat, vodja deške šole. Z nekaterimi podobami. Novomesto 1885. l. Tiskal in založil J. Krajec. Ta nepotrebna knjižica naj se nahaja po vseh učiteljskih in šolskih knjižnicah in tudi po vseh boljših hišah na Kranjskem!

— „**Ljudske knjižnice**“ je izšel 14. snopič, kateri nadaljuje „narodne pripovedke“, ter začinja „Pravljice“, nemški spisal Viljem Hauff. Poslovenil V. Benkovič.

— „**Metodika prostoročnega ortonja**“ za obče pučke i gradjanske škole. Sastavijo Gjuro Kuten, učitelj više djevojačke učione u Zagrebu i pravi član hrv. pedagog.-književnoga sbora. Sa 26 slika. Zagreb. Nakladom hrv. pedagog.-književnoga sbora 1885. To je užé XVII. knjiga, ki jo je na svetlo dalo omenjeno vrlo, slavno društvo, in je sestavljena po naj boljših do zdanjih knjigah in načrtih o prostoročnem risanji. Priporočamo jo tedaj tudi slovenskim učiteljem, in želimo, da bi skoro tudi slovensko učiteljstvo z enakimi knjigami moglo se znašati. Mična ta knjiga stane 90 kr.

— „**Katalog des k. k. Schulbücher-Verlages in Wien**“ je prišel 15. jul. t. l. na svetlo, in obseza vse šolske in pomočne knjige in razne druge tiskovine, ki jih ima ta zaloga na prodaj.